

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การรับรู้และการปฏิบัติเกี่ยวกับการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ของเกษตรกรใน
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายทวีศักดิ์ วิยะชัย

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์	อังกสิทธิ์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ รำไพพรรณ	อภิชาติพงษ์ชัย	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อวรณ์	โอภาสพัฒน์กิจ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. พิชิต	ธานี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ การปฏิบัติ และปัญหาในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 195 ราย เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) จำนวนทั้งสิ้น 98 ราย

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีใหม่จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่รับรู้ว่าการเกษตรทฤษฎีใหม่คือ การแบ่งพื้นที่ออกเป็นสวน และมีกิจกรรมการผลิตหลายชนิด คิดเป็นร้อยละ 80 ของเกษตรกรทั้งหมด เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เนื่องจากทำให้พอกินพอใช้ จากข้อสรุปเกี่ยวกับการรับรู้ของเกษตรกร ในการดำเนินการส่งเสริมการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ เจ้าหน้าที่ควรมีการถ่ายทอดความรู้ให้ชัดเจน เพื่อให้เกษตรกรมีการรับรู้และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง พื้นที่ทำการ

เกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรเฉลี่ย 11.20 ไร่ สัดส่วนของพื้นที่สระน้ำ:ที่นา:ที่สวน:ที่อยู่อาศัยของเกษตรกรสามารถแบ่งได้เป็น 8 รูปแบบ คือ 10:50:30:10 10:30:50:10, 10:40:40:10, 20:50:20:10, 20:20:50:10, 30:30:30:10, 10:30:30:30 และ 40:30:20:10 หรือคิดเป็นร้อยละ 26.5, 25.5, 22.5, 7, 4, 4, 3 และ 3 ตามลำดับ การจัดสรรพื้นที่ดังกล่าวขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่สำคัญคือ สภาพของพื้นที่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว แหล่งน้ำ กิจกรรมการเกษตรและการตลาด พืชที่เกษตรกรปลูกส่วนใหญ่เป็นข้าวพันธุ์ กข. 6 ผลผลิตข้าวในปีที่ผ่านมาเฉลี่ยครอบครัวละ 3,211.80 กก.ซึ่งเพียงพอต่อการบริโภคในครอบครัวตลอดปี เกษตรกรมีรายได้สุทธิต่อครัวเรือนเฉลี่ย 27,244.90 บาทต่อปี ถึงแม้เกษตรกรจะมีข้าวบริโภคเพียงพอและมีการรับรู้และการปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ แต่เกษตรกรบางส่วนยังมีปัญหารายได้ไม่พอยังชีพ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมหลักการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เพิ่มมากขึ้น การจัดสัดส่วนพื้นที่ทำการเกษตรอาจไม่จำเป็นต้องแบ่งในอัตราส่วน 30:30:30:10 ทั้งนี้ขึ้นกับขนาดและสภาพของพื้นที่ จำนวนสมาชิกในครอบครัว แหล่งน้ำ กิจกรรมการเกษตรและการตลาด รัฐบาลควรจัดหาสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้เกษตรกรกู้ยืมไปใช้ในการขุดสระน้ำในไร่นา และส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นรายได้เสริมให้กับเกษตรกรเช่น การปลูกผักปลอดสารพิษ เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ในระยะที่ไม่ได้ผลยังไม่ให้ผลผลิต

Thesis Title	Perception and Practices of the “New Theory” of Agriculture among Farmers in Chiang Mai Province		
Author	Mr. Taweesak Viyachai		
M.S. (Agriculture)	Agricultural Extension		
Examination Committee:			
	Assoc. Prof. Dr. Pongsak	Angkasith	Chairman
	Lecturer Rampaipan	Apichatpongchai	Member
	Asst. Prof. Dr. Avorn	Opatpatanakit	Member
	Assoc. Prof. Dr. Pichit	Tanee	Member

Abstract

The objective of this study was to find out the perception, practices and problems about new theory initiated by His Majesty the King of farmers in Chiang Mai province. The population was 195 farmers who adopted Agricultural New Theory Project promoted by Chiang Mai Agricultural and Cooperative Office. Ninety-eight farmers were selected by simple random sampling.

From the research finding, it was found that the farmers received New Theory information from extension workers. Eighty percent of farmers perceived that the New Theory was managing land and has diversifying agricultural activities. They agreed with New Theory principle which made them self-sufficiency. From the conclusion about perception of the New Theory, extension workers should transfer clearly information so that the farmers will receive and practice correctly. Farmers owned the New Theory land average of 11.20 rai. The ratio of reservoir, paddy field, horticultural crop, and housing were classified into eight patterns as 10:50:30:10, 10:30:50:10, 10:40:40:10, 20:50:20:10, 20:20:50:10, 30:30:30:10, 10:30:30:30 and 40:30:20:10 with the percentage of 26.5, 25.5, 22.5, 7, 4, 4, 3 and 3 respectively. Farmers allocated their land depended on important factors such as location, family members, water

resource, agricultural activities and marketing. Most farmers planted sticky rice (RD 6) with the average rice yield of 3,211.80 kilogram per family. This amount was sufficient for family consumption all year round. The average net income was 27,244.90 baht. Although farmers had sufficient rice and had good perception on New Theory, their income was not high enough to make their living.

Some recommendations emerged by this research were the concerned government agencies should widely promote New Theory. The ratio of reservoir, paddy field, horticultural field, and housing could be different depending on the size and nature of the area, family members, water resource, farm activities, and marketing. The government should provide low interest loan for farmers to dig reservoir and support activities such as non-toxic vegetable crop to make profit in early stage while fruit tree was not mature.